

ԲՈՒՍԻԱՆԸՆ ԱՅԻԱ ՍԵՖԵՐԻ

Բուսլար, չիմտի եւրամայա գալ-
գընդդարձ շէյթերի, իւր էվլէ
եւրամըջ օլայրաբլար, եւսնիեա
եալընըզ իւզիւրկէթ տէ տէնիզ ի-
լէ տաղարբն արա եւերինտէ վէ
ձէնուպտաքի յէվզ իլէր է պիր
միւհքէմ վէ սապիթ խաթթը մու-
հաֆազատա թուլթայրաբլար, վէ
Մինկըլէր հուտուպարբնտա եւ
զօրպալարտան եւ խարբնտան
հիւճիւմ իտէնդէրտէն, հասըլը հէր
հանկը թարաֆտան պիր զայլէ
զուհուր իտէրսէ գօշուպ պաւս
թըրմագ իւզըն սէյեար ֆըրգա-
լար թէրթիպ խաթթիտիլէր, Բիօն
օրտուլարը քի, բիտտէ վէ պաշը
պօղուգլար իլէ օթուզ պէշ պին
ասքըր գատար վար իտիլէր, պիւ-
թիւն Ձէրքէպիթանը զապթ ալ-
թընա ալըպ իւհաթ տուրտուրա-
պիւրէր իտի. հաթթա պիրազ
ասքըր տաթի պըրըպ, Անտօլու
գըտուրբնա տաթի եւրտըրմա
գէօնտէրէպիլիլէր իւծի: Բուսլա-
րըն խաթթարը պու ծլտու քի,
հէմէն պիր զարպը տէսթլէ Պա-
թումու եւգալպայալըմ տէպիլէր:
ալ պու քի պուճա մուվաթֆագ
տա օրտար, տէնիզ Օսմանը է-
լինտէ օլտուղնտան, իքի կիւն
տուրամայըպ, թօք իլէ գօվալա-
նաճաղար իտի: Լաքին չիմտի ի-
սէ էօլիւ եւրալը հիւ տէյիլ իսէ
պիր տէօթմ պին ասքըր զայլ ի-
տիպ, Շէքիւղիլիլի տէ ալամա-
տըլար: Օսմանըլար իսէ հէմ Սօ-
գուճ գալէսինի ալտըլար հէմ տէ
Ապազալարը գօրպա գալտըրտը-
լար: Վէ չուրասը տա տիգգաթա-
լպէն տըր քի, պէօլլէ պիր իշ
նէ գատար ատաթմ վէ նէ գատար
միւհիւմնաթ վէ թէտարիքաթ ի-
լէ պաշա չըգօպիլիլ օլտուղուճու-
տա պիլմէզ տէյիլէր իտի: Բուս-
լարըն 1870 տէ Սթրազ-
պուրիւն հէր ճիհէթինի բանա
պիլտիքլէրի կիւղի, պուճար տա
Պաթումն հէր ճիհէթինի մու-
հաթէպէտէն էվլէլ տէ բէք ալա
պիլիլէր իտի: Բուսլանըն թագ-
պին օլունաճագ հալի պիր շէյին
միւշքիլթընը էվլէլէ տէպիլիւն
մէմէք միւպէթտիլիլ վէ պասի-
լէթտիլիլի տիր քի, հէր շէյի
պէրթարաֆ իտիպ հէմէն ճէնկէ
սալարագ, պիր շէտիտ մուհարէ-
պէտէ միւզաֆաթալէթ ալար-
լար:

Քիմնէյէ նամալիւմ տէյիլ տիր
քի, միւրատ օ թարաֆտան պիւ-
թիւն Օսմանը հուտուպինի իս-
թիլա իթմէք իտի, Գարս տա ի-
չինտէ օլարագ, լաքին պու իւ-
միտլէրի պօշա չըգտը:
Օրտուլարընընըքսֆը, եւսնի օն
ալթը պին նէֆէրիւ: Գօտօր նէհ-
րինիւ արգաւաթնտա Ատգուճնամ
մահալի օրտուկեւհ իթթիլալ
իթտիլէր քի պու չայտան օն վէ
Ձիւկաթիտէն եիրմի պէշ վէրթ
ուզագտա տըր: Բուսլարըն չար-
խա ասքըրի պուրատա իտի, վէ
Վլաթիկանգաս տէմիր եօլու իլէ

պէշ ալթը պին նիզամ ասքըրի տէ
իմտալարընա կէլէճէքտի: Տի-
կէր պիր ֆըրգա տաթի ֆէրպան
տաղալը իւզէրինտէն հարէքէթ
իտիպ, պիր թարաֆտան Սէրա-
նիթիւն զօրպալարընը զապթ վէ
տիկէր թարաֆտան Օսմանըլարը,
Ձէրքէպէրի, Ապազալարը սէվա-
հիլտէն գօվալալըպ տէնիլէ սիւր-
մէք եւսնիտ էսիր իթմէյէ թայ-
նին օլունմուշ իտի, էկէր ալընան
սօն հալաթիսլէր սահիճ իսէ, պու
պիր միւշքիլ մուամէլէ տէ սայըլ-
մաեւաճագ իտի:

Ապազալարըն պիլ վէրասէ պէյ-
լէրի օլան Շիրնօսիճի պէյ, Բէթ-
րօնըրկիտա թէրպիլէ օլուպ հա-
լա Բուսիա օրտուպուճտա տըր,
պու զաթ էլինտէն հէր նէ տէ-
սիսէլէր վէ վաթար կէրտի իսէ,
զալթը օլան ապազարը Օսմանը-
տան ալըրմագ իլին տիրիլ իթ-
մէտի: Ապազալարըն վէթան զայ-
րէթի, ատէթա բարա իւզէրին-
տէ տիր: Կուճարըն հիւ պի-
րի պիր թարաֆ ալթընա կիրմէք
պիր մէրքէզ հիւքիւմէթինէ թա-
պի օլմագ իսթէմէլէր, պուճար
ճէնկ իթմէքտէն վալըպ գըր-
մագտան պաշա պիր շէյ պիլ-
մէլէր Բէք շէյտէ եւ եւղմա,
թալան եւ բարա արարար, ի-
ճապ իթիթէք պիր կիւն վէթան-
լարըն բարա իլէ սաթարար վէ
իթթէնի կիւն կէրի ալմայա գալ-
գընըլար, տիւշմէն իլէ նակէհան
ուրուշմայա գալըլըլար, մու-
գալէլէյէ կիրէլիլէր, սօղրատա
մուգալէլէլէրինի պօղմայա գալ-
գընըլար:

Իլթէ պուրալարը պէօլլէ Էքէն
Օսմանըլար Սօգուճ թէրաֆնա
այագ պաւթը տէյի իլիլիլիլ ի-
չիլիլմէզ, Տէնէրալ Գրազինգօ-
ֆուճ կիրիթթար օլտուղու տէհէթ
Բուսլարը բէք պիր ֆէնա հալէ կի-
րիթթար իթտի: պու ճէնէրալ
թէտալիլի տալթանմըջ օլտա, զիլ-
րի գօմնտալարտա օլան նիզամ
վէ Գաղաղարը, օ սէվալիլէ քիւմ
սէյի այագ պաստըրմագ իտի:

Քէնալինէ էմի վէրիլիլիլիլ քի,
հիւ պիր սէպէպլէ իսթտուղու-
մէվզիլէրի թէրք իթմէսին: Կու-
ճիւմէ իլէ պիր ալունճ ապա-
զա պու սէվալիլէ այագ պասար
պաւմագ, վէ էօթէտէ պէրուտէ
բէրաքէնտէ օլան իսլամ թագը-
մը իսթան իտէր իթմէզ, պու ճէ-
նէրալ հէր շէյի գըրտը տէօք-
տիւ, անպարարը վէ մաղաղա-
լարը եւգտը երգտը վէ ասքըրի-
նի ալըպ սաթա եօլարտան գալ-
մայա պալարտը, պիր սիւրիւ ա-
հալի վէ ֆամիլէալար արգաւաթն-
տան կիթտիլէր, եէյէճէք, իլէ-
ճէք, նիզամ, պաշ, գըլ օլմատը-
ղընտան բէք չօղու եօլտա թէլէֆ
օլտու, բէք չօղու եօլարտա թէրք
օլունտու, տաշա չօղու տա Օս-
մանըլարտան թէլէֆ օլտու, վէ
պուճուճ նէթիճէսի տէ չու օլտու
քի Օսմանը տօնանմաթ տա հարս
օ սէվալիլէլէ տէրպէսթ սէրպէսթ

քէշթ իւկիւզար իթմէքտէ ատամ
սիլահ, մուհիւմնաթ թալըմադտա
վէ Բօթիլի տէ տայիւմա գօրգուլթ-
մագտա տըր:

(Կէօրիւնիլ քի, Տէյիլ Նիւալա-
մէքթուպու տէրճ իթտիլի վաթթ
Օսմանըլար Սօխումու թէրք իթ-
տիլիլտէն խապէրտար տէյիլ ի-
միշ, Օսմանը, Սօխումու թէրք
իտիլօրտա, Բուճէրի իլէրի տաշա
զիլտաէ էհէմիլէթ քէսպ իթտի-
լիլտէն, ասքըրի օրտա նազլ
իթմէք իլին մի տիր, եօգսա թայ-
մըզըն պիլիլիլ կիպի, Բուսլար
պաշա պիր թէտալիլ գուլանըպ
տա, օրալարտա տուրուլալմագ մը
օլտու պուրալարը իլէրիտէ աղիւ-
չըլըր:)

Օգուլանըլարմագ չօգտան մա-
լիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, Անա-
տօլտա Բուսիանըն գուլվէթի
իւշ գօլտան Էրզըրուճ իւզէրինէ
եւրիւմէյէ պալալմըջ ըտը, սաղ
գօլու, Ալըսգա, Արտահան, Բէն-
նէք վէ Օլթի թէրաֆլարընտան:
Հուտուտա օլան մէճնուր Ալըս-
գա գալէսի եալընըզ 1828 տէն,
եւսնիլ էլիլ սէնէտէն պէրու Բու-
սիա էլինէ կէյմիշ տիր:

Օրթա գօլու, արգաւաթը Ալէք-
սանտօրօլ եւսնիտ Կիւմիլ գա-
լէսինէ վէրէրէք Գարս վէ Սօղանը
տաղտան, սօլ գօլ տաթի արգա-
ւաթը Էրիւմէն վէրէրէք Արարատ
տաղընը չարգ թէրաֆընտան,
Պայաղիտէն վէ թէհրան իլէ
թարապուզան ճատտէսի օլան Գա-
րս քիւսէ, Արալիւտ վէ Տէլի
պապա թէրաֆընտան:

Պու իւշ գօլտա տաթի պէօլլէք
քիւլիւք բէք չօգ մուհարէպէլէր
օլտու վէ էն սօնուտաքի պէօ-
լիւճէք մուհարէպէ Էրզըրուճտան
ալթմըջ սէքիլ միլ ուզագտա օ-
լան Զուլին թէրաֆլարընտա վու-
գու պուլտու, պուրատա օրթա
գօլ ֆէնա պօղուլուպ պէօլլէք
թէլէֆաթիա կէրի շէքիլմէյէ մէճ-
պուր օլտու, վէ պու սէպէպլէ
Գարս մուհաթէսինի գալտըր-
մագ, Պայաղիտի թէրք իթմէք
վէ իւշ գօլտան տաթի հուտու-
տաագ կէրի շէքիլմէսի իճապ
իթտի:

Շիմտի Բուսլար եւիզ պին իս-
տատ ասքըրինէ պէքլէյօրլար, օ-
թուզ պինի կէլմիշ եէթիլմիշ տիր,
լաքին եօլար զօրպալարտան թու-
թուլմուշ օլտուղուճտան հիւ տէ-
յիլ իսէ էլլի ալթմըջ պին ասքըր
պուրալարտա իսթիլտամ օլու-
նուպ, Անտօլույա անճագ
գըրգ պին նէֆէր վալ օլապիլէ-
ճէք տիր:

Պու պօղկուճուգլար իլէ Անա-
տօլտա Բուսլարըն պիր գատըր
վէ իթիլարըլար գալմամըջ օլտու-
ղուճտան պաշա իթմէյէ իհիթիւճ
եօգ տուր:

Բուսլար պու պօղկուճուգլար
կէօնա կէօն վէսիլէլէր պուլմագտա
տըրլար, ասքըրիլիլ աղ ըտը տէր-
լէր, հալպուքի էվլէլիլ թալիլին-
լէրինէ նազարէն իթիլղալմանտան

զիտաէ եիրմի պէշ օթուզ պին աս-
քըրլէրի վար ըտը:

Սիլահլարմըզ ֆէնա իտի տէր-
լէր. հալպուքի Բուսլար Պէր-
թիւֆէնըլէրի գուլանըպ, պուճ-
տան էվլէլ պիլթիւն Էրոքատա
պուճտան ալա վէ միւքէմէլթիւ-
ֆէնիլ եօգ տուր տէյիլ քէնտիլէրի
ալէմէ էօլիւնմէքտէ իտիլէր:

Ճէնէրալարմըզ էյի տէյիլ ի-
տի տէրլէր, Կրանտիւք Միլէլէ
գապաշաթ պուլուրլար հալ պու-
քի քէնտիլէրի իտի տէյէն քի
ճէնէրալ Մէլիգօֆուճ էլինտէ ա-
չըք քէաղըա վար նէ իսթէրսէ
եւրամագ իլիւն:

Նիհայէթ էն պէօլլէք սէպէպ,
Ինկիլիլի Օսմանըլար եւրտըմ
իթմէսի տիր տէյօրլար, Ինկիլիլ
Օսմանըլար հէմ սիլահ տալանը-
եօր իմիշ հէմ ագճէ, պիւթիւն
իսթիլհէքալմթ ինկիլիլ միւհէն-
տիլէրի եւրալօրուճուշ, իլէ-
րինտէ տիւրպին իլէ Ինկիլիլ ճէ-
նէրալարը տիւշմէն հարաքէ-
թինի ուզագտան սէգիլ, գարշը
կէլմէք իւզըն Օսմանըլար եօլ
կէօնթէրիլօրլար ըմըշ: Պուճարը
ճէրհ իթմէյէ տաթի հաճէթ կէօր-
մէյիլ, Օսմանըլար վաղատա պի-
զիւմ կիպի Հէնրի Մարթինի վէ
Շնայտըր թիւֆէնըլէրի գուլա-
նըյօրլար, լաքին ճիւմէսի Ամէ-
րիգա ֆապրիգալարը իլի տիր քի
պիլիւմ ֆապրիգալարտան ալալը
տըր, Օսմանըլար թօրլարը հէպ
Գրիւպ թօրլարը տըր: Վաղատ
իւմէրատէն ուտուլ իւզըն իքի ին-
կիլիլ վար իսէ, պուճա գարշը
ալթմտա Ալստրիալ վէ Ալանան-
լը զապիթ վար Անտօլուտա, լա-
քին Բուսլար հէր եէրտէ Ինկիլիլ
ալթմըք Ինկիլիլ բարմաղը կէօ-
րիւլէր: Անտօլուտա պիր աղ
Մըսըր ասքըրիտէ պուլունտու-
ղուճտան, էսմէրճէ օլտուգլարըն-
ընտան, պուճարը Հինտիլ զանն
իտուպ, Ինկիլիլ Հինտիլտէսի պի-
զէ գարշը ասքըր կէօնտէրիլօր
տէյի իլիլիլքալէր իտէյօրլար,
թօհաֆը չունտա քի, Բուսլար,
պիլիւմ Հինտիլթանըն եէրիլ աս-
քըրին տայիւմա իսթիլհէպ իտէ-
կէլիլլէր տիր, Մըսըր ասքըրի
օնլարըն ալաղընա կէլմէլ իքէն
Բուսլարը պու հալէ գօյապիլտի-
լէր:

Պիլլէրէ գալթա, պէր Տէյիլ
Նիւալալ մուլալիլի, Բուսլարըն
պու պօղկուճուգլարընա սէպէպ,
էյալալթը Գալգաթիլտէ բէք չօգ
էրմէնի զապլթանը գուլանմա-
լարընտան տըր, նիզամ ասքըրի
զապիթանընը եւիզտէ բէք չօ-
ղու էրմէնի տիր, պուճտան մաա-
տա, պաշ գօմնտան ճէնէրալ
Մէլիգօֆ իլէ պու կիւնքի կիւն
էն մուհիւմ նօթթալարտա պէշ
էրմէնի ճէնէրալ վար: Պուճտան
միւրատ, Անտօլու էրմէնիլէրինի
գաղանմագ իտի, լաքին իճրա-
տա ասքըրի գուհուր իթտի, չիւն-
քի էրմէնիլէրին թէրպիլէլ թա-
գըմը իլէ մահէմանէ կէօրիւշիւլ

տիւրքէ Բուսիս ինչ իմթիղտն
իմքէնքի բէք ուղագ չէյ կէօ-
րիւնիւր

Ճէնէրալ Մէլիգօֆուն պուրա-
յէլէրէ Էրմէսինն պաշտօնս սէ-
պէպի Էվլէրա ֆուռնուսու հարպի-
յէ ինչ ֆուռնուսու խաղաղի միւ-
քիւնյէ մալիւմաթը քէսիրէսի
օլմասը վէ պանկյէն բէք չօգ ա-
խէր լիսանլար պիլիմէսի տիւր :

Բուսիստա պիր պաշ գօմանս
տան մայէթիմտէ օլան Էրիքեանը
հարպ տիւրիւ տիւրիւ օն օն ի-
քի լիսան սէօյլէրէր , օնուն ի-
չիւն պաշ գօմանտան օլան տախի
Էստի մէքիլ լիսան պիլմէլի տիր :
Պիղ պուրա թաճիւպ իտէրիւ ,
չիւնքի պիլիտէ պուրուն ագսիսի
տիր , Էօրտ Պլայվ Հինտիթանտա
պէօյիւք պիր առամբ քոր քալին
պիր տիւրիւ Հինտիթանտա Էօյ-
քէմէք իսթէմէտի , քէնտիսի
աախի իգրար իտէրաի քի , Էյէր
Հինա լիսանըն սէօյլէրէ պիլիյ-
տիւ , բէք պէօյիւք իշէր Էրաւ-
մաղ քորմ , Էօրիս Մէլիգօֆ մէչ-
հուր պիր առամբ քոր , Էստի սէ-
քիլ լիսանտան սէօյլէր , քէնտի-
սինն Էօյլէ կէլիւր աի քի Անատօ-
լուտա նէրէյէ կիրսէ , քէնտիսի
յէսինտէ , պիր թօր վէ թիւֆէնք
աթմայարաք մէմէքէթլէրի վէ
գալէլէրի գալթ իտէնէք տի .
լաքին մէմալինն արախի օլուպ ,
Բուսլար նաֆուստա , աքճէնէ
վէ իթիպարճա բէք չօգ չէյ դալպ
իթիպիլէր , հէպ մէվիլէրի պրա-
քալ կէրի չէքիլմէյէ մէնպուր
օլուլար , վէ պիլարէ Էրմէնի
քէօյլէրի պիր Էյամ Բուս Էլինէ
կէչտիքլէրի իշիւն Բիւրտ վէ
Թիւրքէրտէն բէք ֆէնա մուս-
մէլէրէ կէօրտիլէր : Մուրթար
բաշա պէօյլէ պիր մէչհուր ճէ-
նէրաղ տա միւղմէլիլ իթտի , օ-
տա նէ պիր պէօյիւք վէ ֆէվգէ-
լատէ թէտիլի , նէ տէ թաճիւպէ
չայան պիր սիւրաթլա : Բուսլար
Օսմանը բլանընն ճիւլմէսինն վա-
գրֆ իտիլէր , պիրիլէրտի քի Օս-
մանը տալիմա թէտաֆիտէ պու-
լունաճագ Նիգամ աքքէրինի
գալէլէրտէն վէ միւղթաճքէմմէվ-
գիլէրտէն պրոմպըպ Էօնտէ Զէր-
քէպլէրի ճիւլմէլէրի սալտրա-
ճագլար բալ քի , հէմ տիւլմէ-
նին չարիսա աքքէրի ինչ պղաղ
պղաղա կէլիլիլէր հէմ աէ քէն-
տիլէրինն խապէր թաշքէնլար :

Բուսլար չու խաթայը տա իթ-
տիլէր քի համադաթլա քէնտի-
լէրինի սալքէն վէ սիւրաճա տա-
յիմա Օսմանը տան Էիւքէք , վէ
Օսմանը քէնտիլէրինտէն ա-
չաղը թուրթուլար : Ալանանլա-
քն Պրանա ճէնկինն թաղիտ
իթմէք իսթէտիլէր ապա խաթը-
րա կէթիլմէյէրէք քի , քէնտի-
լէրինն Էրտըմմէք օլաճագ նէ
տէմիր Էօլ վարըտը նէ տէ պաշ-
գա պիր չէյ . Նիհայէթ ունւթ-
տուլար քի Ասիատա իտիլէր վէ
տէլիլ Էվրօրտա , զանն իթտի-
լէր քի Օսմանըլարն սիւրաճարը

քէնտիլէրին քէնտէն աչաղը աքր ,
պիլմէտիլէր քի Օսմանըլար գա-
լէլէր վէ իսթիհքիւմլար արգա-
պէնտա քէնտիլէրինտէն իքի գաթ
գալվէլէրի գօրաճագլարքոր :

Տէլի Նիւլ

Մահը չապան 4 թարիլի ինչ ,
թապիւ նէչը օլունան Մուսալաթ
կաղէթաքնտա , չու մէգալէի
մուխալիսէթ ալամէ գրաթ օ-
լունուր :

«Օսմանը լիսանը վէ Էրմէնի
հուրուֆի ինչ թէրճէմանը Էֆ-
քեար իւնվանը ինչ պիր Օսմանը
ղաղէթաքնըն մէչաչիլի Էրպա-
պը քէմալտէն վարդան պէյ Է-
ֆէնտինն թաճիլը նէղարէթլէ-
րինտէ օլարաք , մէվիլի ինթի-
չարէ վաղ օլունտուղանու Տէր-
սաաթէթ զաղէթալէրի իլան իյ-
լէմէլ իտի :

Վարդան պէյ Էֆէնտի կիպի
ֆուռնուսու ճէտիտէնն հէր ճի-
հէթիմտէ մէլմէպէի «քէմալէ
վալ օլմալ օլան պիր զաթը ալի-
գաթըն միւճէրէտ Էֆքեարը
ուսուլիլէյէ իւղմէթ իթմէք
մաղսէտի ինչ իհտա իթմիլ օլ-
տուղարը զաղէթա միւճէթվա-
թընն հէր հալտէ չայան միւ-
թալան վէ տըղգաթ մէվաաթէն
օլաճաղընտան , Էմիլիթը քեա-
միլմէլիլ իշիւն , Թէրճէմանը Էֆ-
քեար զաղէթաքնըն պիտայէթը
ինթիլաղընտան պալ կիւնէ գա-
տար օլան Նիւսթէլէրինի քէմալը
մէնտուլիլթլէ ալալ օլունտուղ :

Էֆքեարը ուսուլիլէ գալը-
քնտա իսթիլիլիլին զալը պիր
մէսլէքէ սիւլիւք իթմէք միւթ-
թէհիւմ օլմաթըղմէղա իթիլիւ-
րէն , հաղիլթէթ օլմաղ իւղլէ պէ-
յանն մէնպուրուղ քի , Թէրճէ-
մանը Էֆքեար զաղէթաքնըն
հէր Նիւսթէլէրինտէ վաղգան պէյ
Էֆէնտի հաղլէթլէրինն իմաղլէ-
րի ինչ միւնտէրիճ օլան պէնտիլ-
րին միւղալա վէ տէգալիլիլ Էֆ-
քեարը սէհաալիլէ վէ ֆէնիլիլիլ
ինպիսաթ վէրէնէք գաթար ճա-
լիպի նաղաղը աղգաթ տըր :

Էղճիւմէ թէրճէմանը Էֆքեա-
րէն Էվլէլիլի կիւնքի (Ն. 22)
Նիւսթէլէրինտէ մաթպուաթը Օս-
մանիլէյէ տալիլ կէօրիլմիլ օ-
լան պիր մէվալէ մուհարիլիլ
իշիւն պիր տէսթուրու հալթէթթ
աաա օլունտաղա չայան օլուն-
ղունտան , Էրմէնի հարֆըն օ-
գուլաճայան զէվաթէ պիր իւղ-
մէթը մախսուսէ օլմաղ իւղլէ
ղաղէթալմէղա ալանն նաղլ իտիլ-
տի :

Պու տէրէնէ պիր սիթպիլիլ
աւլա իսթէթ վէ իսթիհքիւմլար
օլմալըպ , աճագ ուլուլիլու հի-
մէմ ինչ մէնպուլ գուլուպու մէ-
քեարիմ չուսուլու օսմանիւմտէն
ապիմա հաղգը աճիլաննիլտէ
ճէրէյան իտէն սէլապլէթը ֆա-
լիլէ Էսէրի օլունտուղան վա-
ճիպէի թէչէքիւրիւնիւ պաշգա
տիւրիւ Էսէմէյիլ իլա թէվէն-

ճիւհէն աճիլլէրինն վէրիլէն սը-
ֆաթը մէչուհէյէ հաղիլթէթէն
պէնղէյէպիլլէք իշիւն գաթէր
վէ թէնէլիլիլ տալիլիլտէ տաի-
մա մէսաի օլուպ օլ թէվէնհիւհէ
ճիւտէն տալիլ չայան վէ միւս-
թաճագ օլապիլմէքէ Էսա ի-
աէպիլիլիլ :

ՎԱՐԴԱՆ

ՀՈՒԳՈՒԳՈՒՄ ՄԻԼԵԼ

ՊԼՕՔԻՍ. (ԱՊԼՕԳՈ)

4.

Վիւճուտի օլմայարաք , Էալը-
նըլ Էմր ինչ օլան ապլօգալար ,
քէնննէլմ Էէքիւն հիւքմիւնտէ
թուրուլուր . քէզալիլք միւթա-
գիլէն ապլօգալա թալիլիլ օլուն-
մախսուս , քէյֆը մա Էէչա վօլ-
թա վուրան հարպ կէմիլէրինն
քէչթը կիւզալիլ , ապլօգալը հա-
գիլիլ աաա օլունտալ :

Շէրհ . Ապլօգա Էալընըլ պիր
լիմանա մախսուս օլմալըպ , պիւ-
թիւն պիր սէվահիլէ տէ մախսուս
օլապիլիլ . լաքին պղոտ Էմր ի-
լէ միւլմէլիլ օլմալալ , սէվահիլ
հէր նէ գաթար պէօյիւք վէ ու-
ղուն տա զլոն , Էիւն ապլօգալա
մախսուս պէյիլք կէմիլէրի թալ-
իլիլ օլունտալար . մէսլէլ Էս-
տալալ պղաղընտան Պաթուսա
գաթար Դարաալիլ սէվահիլիլ
ապլօգաաա տըր տէ իլան օլուն-
աա , լաղըմ տըր քի միւսթաղիլէն
պիր ապլօգա իշիւն թալիլիլ օլուն-
մալ պէյիլք կէմիլէրի ապլիլմա
պու սէվահիլտէ քէչթ ու կիւզար
իթմին , վէ ապլօգաաա պաշգա
լարմէթիլ օլմալըն , Էօգաա քի-
յիլ իսթմէթլէրիլ պիր չօգ պէյ-
իլք կէմիլէրինն օրալարտա քէչթ
ու կիւզար իթմէսի , ապլօգաաա
յըլմալ :

(Օգուհանլարըմըլա չարապը տա
մալիւմ օլմաղ կէրէք տիր քիպիր
ապլօգալա վէրիլէն Էհէմիլիլթ ,
Էալընըլ պիր սէվահիլէ կէմի կիւ-
րիպ չօգաալըն մէն իթմէք մաա-
տէսիլտէն ալալ տէ իլի տիր .
պիր լիման ապլօգաաա օլունտա
հալտէ , օ լիմանա նէ պիր կէմի
կիրէպիլիլ , նէ տէ պիր կէմի չը-
գապիլիլ , հանկը պալարալ ալ-
թընտա օլուր իտէ օլուն , իմտի
պու ապլօգա Էաաալըն տիլիլ-
մէյէրէք , պիր կէմի Էա լիման-
տան չըգաաա վէ Էա լիմանա
կիրմէնէ չալըլալ տա , ապլօգա
իտէնլէրին Էլիլն տիւլէրսէ , կէ-
մի տէ , մալի տէ ապլօգա իտէնլէ-
րին մալի օլուր վէ քիմնէ պիր
աալա իտէմէլ : Պէօյիլք պիր
ճէնի վաղթընտա պէօյլէ Էիւղ-
լէրնէ վէ պիլիլթէն կէմի պիլիլ
ապլօգա իտէնլէրին Էլիլն տիւ-
լէրէք Էաղա օլունտալիլիլ . հալ
պու քի , սահիլ պիր ապլօգա օլ-
մախսալ պէօյլէ պիր կէմի գալթ
օլունտաա , օ կէմիլիլ թապի օլ-
տուղուն տէվէլթ , գաթար գիւն
գաթար ինչ տալիլ պէտէլիլ տա-
վա իտէպիլիլ , Էքէրը տիւլէրէն

պէօյլէ պիր տալաաա չիմտի պիւ-
պիւ իւղէրիլիլտէ վար տըր . կէ-
րէք Թունաաա վէ կէրէք սալիլ
սէվահիլտէ պիլիլ պէյիլք կէմի-
լէրի , խալը թիւճաար կէմիլէրի
գալթ իթմիլ օլունտալարընտան ,
չիմտի պու գալթ հաղգալը տըր
տէյի պիլիլտէն տալա օլունտալ ,
զարար զիւնտա տա մաթլուպ օլու-
նուլուր . լաքին պէօյլէ տալալար
Էքէրի ուղուն սիւրէր , վէ միւլի-
լթէլիլ գալթիլիլար մարիֆէթի
ինչ հալ օլունտալ , վէ Էքէրիա
մալաարէպէնն իսթմալընա պը-
րաղըլըր : Պու պիր զալէթ աղըր
վէ մէսալիլիլիլ պիր իշ տիր . չիւն-
քի պէօյիլք ճէրիլմէլէրէ մէնպուր
օլունտալիլիլ . Էլ հասըլ պու կէ-
միլիլ գալթը հաղգ մը տըր նա
հաղգ մը տըր . հաղգալը միլիլ
պունտա տա պիր Էօլ կէօթիլթիլ
օլունտալտան , պու ապլօգա
պէնտլէրի իսթմալ պուլտուգաա
սօնրա , սանլէրիտէ աէրճ իթմէք
նիւնթիլտէյիլ :

5.

Պիր տէվէլթ պիր լիմանը Էա
սէվահիլիլալօգա իտէնէք օլուն-
ղու հալտէ , պղուն Էվլէլէլ ա-
լէնն իլան իթմիլիլ տիր , վէ մա-
լմէլաթ վէ միւնտալաթ տուէլ
իլիլիլ օլան սալըր քեաֆէիլ տիւ-
լէք Էննէպիլիլ պա մուհարրէ-
րաթը իսթիլէ մալիւմ իթմիլ
տիր քի , օնլարտա վաղթըլ գէմա-
նը ինչ քէնտի պալարալարը ալ-
թընտա օլան կէմիլէրինն խապէր
վէրէպիլիլթէլ պիլիլտէն ալիլիլ
պիր ապլօգաալըն միւթէպէր օլ-
մաալ իշիւն , պու Էվլիլտէն խա-
պէր վէրիլմէք մաաալիլ չարթը
լապիտ տիր :

Վաղաա պաղէն բէք ուղաղաա
օլան տէվէլթլէրէ ապլօգա խա-
պէրի Էնթիլմէլտէնտէ ապլօգա-
Էա մուպալըլթթ օլունտալիլը ,
լաքին պու պալտէ իհիւլ թէն-
վիլ օլունտալըպ , նէ գաթար Էվ-
լէլ խապէր վէրմէք միւլմէլիլ իտէ
միւսարաալթ օլունտալը տըր :

Շէրհ . Պիր ապլօգալը Էալընըլ
տէվէլթլէր իլան իտէպիլիլ , իլան-
քի հիւքմաար օնլար տըր , գօ-
մանտալար , սէրտալար քէնտի
պալարընա ապլօգա իտէմէլլէր :
Պիր ապլօգաալըն պիլթաալիլ տէվ-
լէթլէրէ բէք պէօյիլք մաղարա-
թը աօգուսալիլիլ օլունտալտան
լաղըմ տըր քի Էվլէլ պէ Էվլէլ
օնլարա մալիւմալթ վէրիլթիլ :

Չօգ տէֆա օլապիլիլ քի ու-
ղաղ տէնիլլէրտէն կէլէն պիր պի-
լթէրաֆ կէմիսի կիրէնէյի լիմա-
նըն ապլօգաաա օլունտալտալ պիւ-
մէնէրէք , Էալաա տուլմալը օ-
լարաղ օ լիմանա կիրմէյէ չալը-
լըր , պէօյլէ պիր կէմի ապալու կի-
րիլթթ օլունտա , բրօթէթաթալ ի-
տիլիլ , տալա տա օլունտալ : Պու
խուսուստա տէվէլթլէր պէյիլն-
տէ պիր լաղըմ մաղապիլլէրտէ
վար տըր :

Վաղաա խապէրսիլ պիր ապ-
լօգաաա , Էյէր պէյիլք կէմիլէր

Թայիսի իւր պիր լիման սահիհէն ապրողա օրմուշ իսէ, վէ կիրիպ չըգմատա պիր մի խաթարա վէ թէհիքէ վար իսէ, սահիհ ապրողա սայըլը, լաքին ապրողատան սահիհէն խապերտար օրմայան պիր կէմի, պու լիմանտար կիրմէյէ չալըշարդտա, թուրուլուպ զապթ օրմանամազ, Պու հալտէ, պէյնէլ տուէլ բէք չօգ տալա նիզա զուհուր իտէպիլիր վէ իթմէքտէ տիր:

6.

Պէյլէ ապրողա օրմուղունու պիրմէյէրէք պիր լիման կիրմէյէ չալըշան պիրմէրաֆ կէմիլէրինէ խապերտէ վէրմէք ճայիզ տիրքի, օ լիման կիրմէյէրէր տէ պալա ապրողա օրմայան պիր լիման կիրմէյէրէ, վէ էլէ կէշմէսիլէր:

Շէրհ. Մէմալիքի միւսթէմէյալը Ամէրիգա բէյիսի Լիւդօն, 1861 տէ ճէնուպիլէր իլէ մուհարէպէտէ պուլունտուգտա, շու իլանը իթմիլ տիր, «Պիր կէմի ապրողա օրմուշ պիր լիման եազլաշարդտա, տէրազապ խապեր վէրիլմէլի տիրքի օ լիման ապրողատա տըր, վէ պու իլապար կէմիին ճուրնալընա գայտ օրմանալ տըր: Պէյլէ պիր կէմի պու իլապարտան սօնրատա ապրողա օրման լիման կիրիպ չըգմատա չալըշարդ հալտէ ախզ ու կիրիթթ օրմուղ:

Պու ճիւմէ իլէ կէմիլէրէ պէյլէ խապեր վէրիլմէստէ, ապրողա օրմուղունու պիլէ պիրիպ տէ պիրմէլիքտէն կէլէն կէմիլէրին ախզ ու կիրիթթ օրմանալընատա մէհքէմէլէր հիւրմի իտէր:

Բէզալիք ապրողա իլան օրմուղուն լիմանարտան կէլէն կէմիլէրէ տախի, ապրողայը պիրիլ իթիպար օրմուղուն, վէ պիրմէլ իտիր տէմէլէրի տիլնէմէլ, ֆազաթ հէր պիրմարաֆ տէվիլէրին լիմանարընտա տա ապրողա իլան օրմանուշ սայըլամազ, եալընը ապրողա իլանը տա քիֆայթ իթմէյիպ, լիմանար պիլ ֆիլի ապրողա օրմանալ տըր, պիրմարաֆ կէմիլէրի, հանկը լիմանը պիլ ֆիլի ապրողատա կէօրմէսէլէր, տուխուլ վէ խուրուհ իտիպ զապթ օրմանալար:

(Տէվաթի)

Լէլհալէթիլ հազիհի Բուսալըն Պուրիարիսթանտա 7 օրմուղուն վար տըր: Մօգօֆլարըն թէլէֆաթը 30,000 մաղթուլ վէ եալայը իլէ պիր օ գատար տա խաթարա պալիզ օրմուղուն մուհազազ տըր: Կրանտիք Նիքօյանը մայէթիլտէ պուլունտան 7 օրմուղուն մըգտարընտան 60,000 թէլիլ օրմուղուն հալտէ մէվէնուտի էլէմէլմ 120,000 տէնիպարէթ գալըրը տէրքեար տըր: Պունու 60,000 ի, Բազիլատ իլէ Օսման բազարը պէյնիտէ քեային մէվգըտէ տիր:

35,000 ի, Ջիլթօլտան Սէլիլէն գատար եալըլմէլ տըր:

23,000 ի տախի Պալգանլար իլէ թըրնօլա արաշընտա տըր: Իշպու օրմուղարա իթիհազ օրմունմազ մալթէսալվէր օլան սաքէլին մըգտարը զան օրմուղուն գատար ճէսամէթիլ աէյլ տիր: Մալիւմաթմըզա կէօրէ, օ ճիւհէթտէ 14 իւնիս իլէ 7 ինիս օրմուղար գալըլ տըր: Պու օրմուղարտան իլէ եարամազ օրմուղար իլէ Մալիստէ, Հիթօլաւտա, թուլչատա պըրազըլան աքէր թէնգիլ օրմուղուն հալտէ, մէզքիլ օրմուղարըն 30,000 քիլիտէն իպարէթ գալըլ օրմուղուն աշիքեար տըր:

Պու 23,000 աքէր պալատէքի 120,000 է զամօրմուղուն գալըլմէթիլ մէհմուսը 145,000 է պալիզ օլապիլէնէք տիր:

Իշպու աքէրէ գարըր Օսմանընըն 60,000 Բէլլատա, 85—90,000 Շուսնատա, վէ 70,000 գատարտա Պալգանլար իլէքէրիտէ վէ պէրի թարաֆընտա աքէրի օրմուղուն պալազա կիւնտէն կիւնէ տէ թէլէքիտ իտիլմէքտէ տիր:

Շու հալտէ Կրանտիք Նիքօյանըն օրմուղուն էկէր իմատա եթիլմէլէրէ պէյլէք պիր մուլաթարա տիլէնէյի զահիլ, վէ պէլէնիլէն 40,000 աքէր թուստա կէլիպ տէ, Օսմանլըլարըն Պալգանլարը կէշմէլէրինէ մուսանաթ օրմուղուն հալտէ Մօգօֆլարըն հալի պիրալէյիլէնէյիլէնէյի, վէ մուղայիլէրտէ հալիտէ, Միլէյման բաշա հալթէթիլէրին Պալգանլարը աշպ, Մօգօֆլարը քեամիլէն կէրի չէքիլմէյէ մէհպուր իտէնէքէրի պահիր տիր:

Ուլաշ-Պուղտան իլէ, Սըրպ պէյնիտէ պիր իթիլմէլէրէնամէ իմգալանտըր, վէ հաթթա օ կիւն Ուլա-Պուղտան օրմուղուն հալտէ, թօրլար աթըլտըր, վէ Սըրպարըն թիւօգ խաթթընա թազիլէթ վէրմէյիտէ օրմուղարը, վէ պու իլէ իմարէթ օրմուղուն տախի տաքիրին Օսման բաշա իլէքէրինէ հիւսուլ իտէնէքէրի մէմուլ տըր:

Ջար տիլ Պոթթօր

—Ղաղէթամըլըն վազթու զէմանըյա, մահալլէրինէ եթիլմէլտիլիտէն տօլայը, իտարէլանէմիլէ միլէթատալիտ չիքեյլթէնամէլէր կէլմէքտէ իսէտէ, շու աղալըգ բօլթա իտարէլանիլ թանգիլմէլը ուղարըլմազտա օրմուղունտան, պու իլթիքեպէրիննէթիլէ պուլաճաղը մէմուլու գալիլ:

—Խըրալի Մըրըր հաղթէթիլէրին մախտուսու Նէճապէթ մէվսուլէրի Տէվէթիլ Հիւսէյին բաշա հաղթէթիլէրին Բօտօնա մուվաթէթ իթիլմէլէրի, մահալիտէն եալըլտըր:

—Բէլլա ֆաթիհի Օսման բաշա հաղթէթիլէրին իլէ մախտուլարը, Մապէյնի հիւսուսու:

Նու ճէնապը միւլիլէրանէյէ ճէլպ օրմուղարա, իլթիլմէլէր ճիհանտէրէճալթը հաղթէթի Միլթարիլէն Նայիլ, վէ հէտայալը սէնիլէի Շէհինշահիյէ մազհար օլմուղար տըր:

—Հիւսիլթանըն բայիլթալիլ օլան Գալգուլթա չէհրինտէ տաքիրի Օսմանիլէնի մուղաֆիլէրիլէթի իլիւն ճէվալիլ չէրիլթէտէ տուլար օրմուղուն, վէ մուհարէպէ հալաթիլէրին զաղէթալարըն իլալթ թարիլիլէն Նէշը իթիլմէլէրի, մահալիտէն պալթէլէկրաֆ խապեր վէրիլմէլէրիլ: —Բօմա չէհրինիլէրիլմէլէրիլ, Բարիլքեարի իթիլհէքեամ ինշապը խուսուսունա գարար վէրիլտիլիլ Էվրօքա զաղէթալէրինտէ կէօրիլիլթ:

Ղաղէթամըլըն Պէյլուլտա Պէյլիք ճատտէտէ քեային թիլթիւնի տիլքեանլարընը քեաֆիլթէսիտէ հաթթալըր կիլի, պաշլընա Ղալթա թիլթիլինիլ եօգալըրի գալիլտու աղընտաքի թիլթիլէնիլ վէ սարաֆ տիլքեանընտա վէ քէօրիլ պաշլընտաքի պարազատա վէ Սթամպուլ տա Պաղլէ գալիլտուստ սուհու Պօղոս աղանըն տիլքեանընտա սաթլըմազտա օրմուղուն վէ ֆիլթաթը տախի 30 փարա պաղըր վէ եալթա 40 փարա գալմէ աղէթ օրմուղուն խասէթիլէն իլան օրմուղուն:

Սահիպ զաղիլթա
Ա. Ս.

ԻԼԱՆ ԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ Ճ. ԱՆԱՆԵԱՆ

Մէթթէպիլ թըպպիլէն չահանտէ իլմալը ֆէն իլէ, Էվրօքա կէօնտէրիլպ, պիր խայը միտտէթ օրատա թէլէքիտ վէ թէքսիրի մալիւմաթ վէ քէպիլ մէհալթիլ իթմիլ օլան վէ պաշլընա, պօղազ, պուրուն, գուլազ վէ հանյէրի իլէլի միւլգմէնսիլին թէտալիսի չարէլէրինի պուլան Տօգթօր Ճ. Սնանեան, պիր միլտտէթտէն պէրու Ստամպուլա մուլաթէթ իթմիլ տիր:

Մուսայիլէյ բազար կիւնիլէրինտէն մատա հէր սապահ Բանկալթիտէ իճատիլէ սօգաղընտա Նօ. 6 խանէսիտէ պուլունտուղու կիլի, սաաթ սէքիլտէն 11 է գատար տախի Ստամպուլա Պաղլէ գալուստա, Համիլիլթիլ թիլթալէսի սըրաշընտա 31 նուլմէրօլ իլէ գալուստ տիլթէլէ մաարուֆ Սինապեան վիլէն աղանըն էճալանէսիլտէ պուլունտուղուն վէ քէնտիլինի կիլտէն միւլթիլէրին ֆէվգէլատէ մէմուն օլաճաղարը իթթար օրմուն:

ՏԻՎ ԱՆԸ

ՊԵԼԱՂԵԹ ԻԼԱՆԱՆԸ
ՆԱՄԻՅԻ ՄԵՐՀՈՒՄ

Միլլէթիլմիլտէն Յակոբ Նամիլէֆէնտիլին ինշա խալպ, թապընա մուվաթիֆազ օլմատուղը, Էվրազը բէրիլան արասընտա. իշպու տիլան թօրլանլարազ Շիրքէթի իմտալիլթի Պիլարէկեան միւլապիլթիլտէն Միհրան Պիտար Արապաճեան էֆէնտիլին հիւսէթ վէ մեսարիլթիլէ պու տէֆա, ալէմի ինթիլարէ չըգարըլմէլ, վէ պու միսիլլու սաարը պէրիլիլթիլ միլլէնիլ, քէօլթի իլթատէն գուրթալլարազ. էֆրատը միլլէթ էլինէ կէշմէսիլէ պատի օլան զաթըն շու հիւսէթիլ, կէրէք աղըլ միլլէթիլինիլ նամը նամիլինիլ թէլէքիլ վէ կէրէք քէնտիլինիլ գատար թէրիլ իտէնէյի տէրքեար, պուլունտուղ օլմալլէ, Տիլանը մէզքիլին հէր քիլթապ սաթլընլարընտա, պիր պէլիլք գայմէյէ սաթլըմազտա օրմուղուն իլանըյա, էֆրատը միլլէթիլ պիլ հազըլըն Ղաղէթիլին տալթիլէ միւսարաաթ իտէրիլ:

Ղալթաա Տօղրու Եօթա Գաթէսի սօգաղընտա սահիպիլէլինտէն սաթլըպ պիր արա օլուպ, թալիլթիլին մաթաալընա միւրաճաաթ իլլէմէսիլ իլան օլունտը:

Թիլք վէ Ֆրանսըզ վէ Էրմէնի վէ ինկիլիլ վէ իթպիլան լիսանլարընտա պիրպիրինէ Էվրազը լէմիլէ վէ զայը լէմիլէ վէ թէրէմէ իթթիլմէլ վէ պու իլանլարտան իթթիլտա, վէ բօլթէսթօ վէ սայիրէ եաղտըրմազ արզու իտէնէլին Սթամպուլա Գիլքէթիլանընտա քեային 7 նուլմէրօտա զաղէթամըլըն իտարէլանէսիլտէ միւրաճաաթ իթթիլթիլէրի հալտէ, քէմալի տըգաաթ վէ սիլաթ, վէ խուսուսիլ իլէ էհլէն ֆիլթաթիլ իլլէրի կէօրիլէնէյի իլան օլունտը:

ՎիհՏՈՐ ՀԻԿՈՅ

ԻՄՊԵՐ ԿԱԼԼՈՒՄ

ԵԱՐԳԱՆԵՑ

ԱԼԻՔԱՆ ԱՐՓԻԱՐԱՆ

Կը ծախուի, Պօլիս Եհնի ճամի ճատտէսի, Ս. Ղ. Է. Եաղմաճեան գրատունը, նոյնպէս միւս գրաւաճառաց քով. գին 2 ղը:

ՄԻՍԻՏԻՐԻ ՂԱԶԵՍԱ

Ա. Ա.

ՄԱԳԱՍՏՈՐ Ե. ԳԱԶԱՅԵՆ

Խոթանալտա Գիլթիլիլ իլանը Ն. 26